Jak ZMOTYWOWAĆ MIESZKAŃCA, aby został mistrzem poszanowania wody?

Woda jest niezbędna dla życia – i dla całej ludzkiej gospodarki. Natomiast rola samorządów w zarządzaniu systemami zapewniającymi wodę mieszkańcom, zabezpieczania przed zalaniami czy powodziami i wreszcie optymalizacja wykorzystania dostępnej wody – jest kluczowa. Podstawą muszą być lokalne i regionalne strategie i plany, w oparciu o które mogą być dokonywane właściwe i adekwatne działania inwestycyjne. Im z kolei muszą towarzyszyć działania informacyjne i edukacyjne. To one są podstawą do wytworzenia w mieszkańcach zrozumienia i gotowości do działania, na rzecz poszanowania wody. Warto więc zwrócić uwagę na podstawowe informacje, które będą punktem startowym właściwego zaadresowania do mieszkańców problematyki poszanowania i zużycia wody. W poprzednim artykule (**„Banki wody – atrakcyjna akumulacja kapitału”**) wskazaliśmy wagę i sposoby gromadzenia wody dzięki małej retencji i innego projektowania systemów kanalizacyjnych – czyli na łapanie wody jeszcze „przed początkiem rury”, którą doprowadzana jest woda do naszych kranów. O innych aspektach, np. o sposobach na zaangażowanie lokalnych społeczności w tworzenie i realizację pomysłów na zatrzymywanie wody, można poczytać w serwisie kampanii „Kropla do kropli” **www.kropladokropli.org.pl**.

Nawet najlepsze rozwiązanie infrastrukturalne nie będzie efektywne, jeśli nie będzie właściwie używane. Z drugiej strony, jeśli będziemy mieli w zwyczaju postępowanie nakierowane na poszanowanie wody, wiele nakładów na rozwiązania problemów marnotrawstwa wody, można by uniknąć. Dlatego niezwykle ważne jest dostarczenie wiedzy i motywacji, do rozsądnego i cechującego się poszanowaniem używania wody przez użytkowników końcowych – w instytucjach, domach i mieszkaniach. Przy czym trzeba pamiętać, że codziennie przez nas wszystkich zużywana woda, to nie tylko ta w postaci płynnej – w naszych wodociągach, kranach czy spłuczkach, ale to także woda zawarta w produktach, których używamy oraz woda, która została zużyta do wytworzenia tych produktów. Czy to duża skala? Olbrzymia! Statystyczny Polak zużywa dziennie 93 litry wody. Można to zużycie ograniczyć o około połowę, stosując nowoczesne technologie wykorzystania wody, dbając o szczelność instalacji już działających oraz nie marnując wody przez bezmyślne jej wykorzystanie. Zauważmy, że każde, nawet najmniejsze działanie, które dotyczy nas wszystkich, będzie przynosiło wynik pomnożony przez miliony razy! Najprostszy przykład: podczas codziennego mycia, golenia, kąpieli, mycia naczyń zmniejszmy zużycie wody zaledwie o 1 litr w jednym polskim gospodarstwie domowym, a dziennie pozwoli to zaoszczędzić 13.500.000 litrów. W ciągu roku prawie pięć miliardów (4.930.875.000) litrów! To tyle, ile przez całe życie potrzebuje ponad 123 tysiące osób, a koszty zużycia tej wody to ponad 50 milionów złotych.

W Polsce rocznie pobieramy prawie 11 km3 wody. Daje to 295 m3 wody na Polaka i plasuje nas w środku wysokości poboru wody w Europie. Najwięcej wody na mieszkańca pobierają w Hiszpanii (ok. 800 m3) a najmniej w Luksemburgu (ok. 100 m3).

Jak w Polsce wykorzystujemy wodę? W 75% na potrzeby przemysłu, 15% na usługi komunalne, a 10% na nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz stawów rybnych.

Jak z kolei używamy wody na co dzień, w domu?

Na cele higieniczne przeznaczamy 36%, na urządzenia sanitarne 30%, na pranie – 15%, na mycie naczyń – 10%, sprzątanie – 6%, natomiast na gotowanie i picie tylko 3%. Mówiąc w przenośni: krople zużywamy na nasze „życie”, a morze - na jego „obsługę”.

Zatem jak w poszanowanie i oszczędzanie wody może zaangażować się każdy mieszkaniec? Oto garść inspiracji:

Nie marnować jedzenia, do produkcji którego zużywamy potężne ilości wody – do produkcji 1 kg wołowiny potrzeba 14.500 l wody, 1 kg wieprzowiny = 5.990 l wody, 1 kg drobiu = 4.330 l wody, 1 kg chleba = 950 l wody, średniej wielkości jabłko = 125 l, duży pomidor = 50 l, kg kechtup'u = 730 l, kg przecieru pomidorowego = 710 l, kg sałaty = 240 l, kg kapusty = 280 l, kg ziemniaków = 290 l (1 kg chipsów ziemniaczanych = 1.040 l), 1 jajko = 200 l a 1 kg cukru = 80 l. Jedna filiżanka herbaty to 30 l wody, a 1 filiżanka kawy = 140 l wody. Dla porównania – do przeżycia człowiek potrzebuje ok. 42.000 l wody przez całe życie. Tyle zaabsorbuje produkcja dwóch kilogramów wołowiny i 20 bochenków chleba... A rocznie w Polsce marnujemy aż ok. 9 milionów ton żywności!!!

Unikać przedmiotów jednorazowego użytku. Dążyć do dłuższego „życia” rzeczy oraz premiować i promować technologie i produkty wodooszczędne. Dla przykładu: produkcja T-shirtu bawełnianego to 2.500 l wody, para dżinsów – 8.000 l, 1 kg papieru – ok. 250 l, a samochód – 379 000 l wody!

Unikać „wodolejstwa”: zakręcać krany podczas mycia zębów, golenia, nie myć naczyń pod bieżącą wodą tylko w misce (a tylko spłukiwać pod kranem). Uszczelniać krany i spłuczki (czyścić lub wymieniać uszczelki) – przez nieszczelną uszczelkę może nam uciec nawet 2.500 l wody rocznie!

Preferować prysznic zamiast kąpieli w wannie pełnej wody – to nawet kilkadziesiąt litrów oszczędności wody, podczas tylko jednej kąpieli.

Łapać deszczówkę i używać jej np. do podlewania ogrodu czy mycia chodników. Nie podlewać roślin w południe kiedy woda w większości wyparuje zanim wsiąknie w ziemie lub przyjmą ją rośliny

Wybierać rozwiązania techniczne zmniejszające zużycie wody w domu (np. perlatory na kranach, spłuczki z dwutaktem) i wykorzystujące wodę szarą lub deszczową.

Reagować, gdy woda leje się w przestrzeni publicznej lub w budynkach instytucji publicznych – zakręcać krany, powiadamiać urząd gminy czy służby komunalne (np. wodociągowe). Powiadamiać gospodarzy obiektu w którym np. są nieszczelne spłuczki lub krany w toaletach.

Na stronie **www.kropladokropli.org.pl** znajdziecie więcej inspiracji, informacji o kampanii oraz atrakcyjną platformę edukacyjną w formule grywalizacji. Bieżące informacje i bezpłatne materiały edukacyjne dostępne są na **facebook.com/Kropla** do kropli,
Instagram.com/kropladokropli, pinterest.com/kropladokropli
A na youtube.com/kropladokropli znajdziecie cykl 25 filmów informacyjnych o wszystkich ważnych aspektach używania wody i sposobach jej poszanowania.

Sławomir Brzózek
Fundacja Nasza Ziemia

KROPLA DO KROPLI

Dowiedz się, jak oszczędzać wodę i co dobrego z tego wynika!

www.kropladokropli.org.pl

Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Partnerem akcji jest Fundacja Nasza Ziemia

MASTERMIND

Niniejszy materiał został opublikowany dzięki dofinansowaniu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za jego treść odpowiada wyłącznie Mastermind Sp. z o.o.

Artykuł powstał w ramach kampanii „Kropla do kropli – kampania na rzecz poszanowania wody” przygotowanej i realizowanej przez Partnerstwo domu mediowego Mastermind Sp. z o.o. i Fundacji Nasza Ziemia. Realizacja Kampanii finansowana jest ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz z udziału własnego Partnerstwa.
Niniejszy materiał został sfinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za jego treść odpowiada wyłącznie Mastermind Sp. z o.o.